

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četert leta 1 glđ. 30 kr
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 glđ., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 15. grudna 1882.

List 50.

O pridi Zveličar!

Z nebeških višáv,
Z nadzvezdnih planjáv
Prikaži se, Detice milo!
Ne mudi se več,
Ljubezni goreč
Prinesi Zveličar zdravilo!

Kako Te želi,
Kako hrepeni
Po Tebi prevbogo človeštvo!
O pridi tedaj,
Zapusti že raj;
Posprémi naj k nam Te nebeštvo.

Napolni ves svét,
Ti Jesetov Cvét,
Razsvetli nas z lučjo resnice!
Brez Tebe temà
Moč strašno imà,
Zavladajo zmote, krivice.

Le Tebi je moč
Pregnati vso noč,
Ki tvojo last mrači, zatira;
Ti vstavil zla roj,
Razdjanja boš koj:
O pridi Kralj slave in mira!

O gledaj solzé,
O gledaj sercé,
Nasproti Ti bije goreče;
Naj konec bo tog,
O pridi naš Bog,
Zveseli človeštvo terpeče!

Usmili se nas,
Premili obraz
Nam Detice sveto pokaži;
Naj Tvoj nam prihod,
Zveličar Gospod!
Vsa serca očisti, oblaži.

Naj vidimo skor
Zveličanja zor
Sijati iz rajske višine;
Donesi spet mir,
O dobri Pastir!
Ki gine iz solzne doline.

Odpravi gorjé,
Ki človek ga je
Napravil, ki zlo je zagrésil;
Naj noč odbeži,
In dan zažari,
Dan srečni, — ko bodeš nas rešil.

Mil'jone duhov
Se zbira v zbor nov,
Že z „Glorijo“ čaka, da vidi,
Ko prišel boš k nam,
Pozdravi Te tam, —
O pridi Zveličar, o pridi!

Radoslav.

Zastonj.

(Govor pri tomboli Miklavževi.)

(Konec.)

Toda ta dogodba me je že privedla v drugi del mojega govora, kajti rekel sem, da tudi to: če kdo želi, govori in dela, pa nič ne doseže ali ravno nasprotno, pravimo, da je bilo vse zastonj. Menim, da vam bom to, kar mislim, naj lože dopovedal v izglelih. Začnem koj pri Adamu in Evi.

Bog je bil Adamu in Evi prelep vert vsvaril in ga jima je izročil, naj ga obdelujeta, ter imata vse pravice do njega in ves vžitek od njega; le sadja enega drevesa ne smeta jesti, — le pokusiti ga ne! Pa oh — zastonj jima je Bog prepovedal, kačji jezik je Evo premoči, — jedla sta! Bog jima je bil tako lepo rajsko napojanje pripravil, pa — zastonj, ker taka nepokorna neobojljivost ni bila več za raj, ampak za puščavo, v ktere sta se zdaj morala žalostna preseliti.

Niso še dolgo ljudje živeli na svetu, pa bili so že muhasti in zeló hudobni. Bog je izvolil poštenega Noeta,

naj jih podučiti in pozvati. Več ko sto lét jih je učil in prosil, pa vse — zastonj; kar naprej so jedli in pili, dobre volje bili, pa zlobno živeli. Se le takrat, ko je jelo z neba tako grozovito deževati in voda iz zemlje se vzdigovati in že začela pokrivati visoke hribe in gore, tedaj so se zdramili iz grešnega spanja, pa — zastonj; takrat so pač zdihovali in jokali, pa — zastonj; z grozo in strahom so klicali Boga, pa — zastonj; plezali so na hiše, drevesa in gore, toda — zastonj, ker bilo je prepozno!

Le Noe s svojimi je bil rešen. Pa tudi Noetovi mlajši niso zmiraj ostali zdrave pameti. Kaj si izmislijo v svoji silni prevzetnosti? „Pridite, so klicali, sozidajmo si mesto in stolp, ktereга verh naj se neba dotika in storimo sloveče svoje ime!“ To so bili prvi prostozidarji, „frajmavrariji“, na svetu. Pa zastonj je bilo njih početje. Bog jim je jezik zmešal, da niso drug drugemu razumeli. Če so zidarji kaj prosili, so zastonj prosili, ker ni nihče umel, kaj želijo, če je pa kdo zidarje kaj vprašal, je zastonj vprašal, ker niso umeli, kaj vpraša. In ko bi bili tudi odgovorili, bil bi odgovor nerazumljiv. Od takrat je več jezikov na svetu in potlej vedna vojska za njih pravice — seveda premnogokrat zastonj; zlasti pri nas je bilo že mnogo take pravde — zastonj.

Zdaj so ljudje pustili Babilon, ali hudobije niso v njem popustili; ta se je z njimi širila in množila po svetu. Hudobnežev je bilo že toliko, da jih ni bilo mogoče šteti. Če je kdo hotel n. pr. vedeti, koliko hudobnežev je v tem ali onem mestu, ni štel hudobnežev; to bi bilo predolgo terpelo, ampak kar pravične je preštel, in to je bilo v trenutku, ker je vedel, da jih je še manj, kakor perstov na obeh rokah. To vidimo iz tiste dogodbe, ko je Abraham prosil za Sodomo. Ni hotel šteti hudobnih, ampak le pravične šteje in tudi te bolj ugi-baje. Prav majhno število nastavi, rekoč: „Ako bi bilo 50 pravičnih v Sodomi, ali bi ne prizanesel mestu?“ Pa Abraham še toliko ne zaupa mestu in še dalje prosi ter zmanjšuje število pravičnih po pet in deset, še le pri desetih se ustavi. In Gospod pravi: „Mesta ne bom pokončal zavoljo desetih“. Toda zastonj so bile vse prošnje dobreza moža, ker še deset pravičnih ni bilo v celem mestu. Žveplo in ogenj iz neba konec storil strašnim hudobijam.

Pozneje je Bog Izraelcem pošiljal preroke, da so jih učili in svarili, ter celó čudeže delali; pa za večino je bilo zastonj. In zakaj je bilo zastonj? Vzrok pové sv. pismo. Zato so Izraelci zastonj poslušali svarjenje in opominjanje prerokov, ker so imeli ušesa, — pa niso slišali, zastonj so gledali čudeže, ker so imeli oči — pa niso videli.

Slednjič je poslal Bog svojega lastnega Sina na svet. Pa tudi Jezus Kristus je našel premnogo ljudi brez oči in brez ušes, t. j. tacih, ki so slišali njegove nebeske nauke, pa zastonj, ker jih niso sprejeli; videli so božje čudeže, pa so jih gledali zastonj, ker jim je serce ostalo merzlo in zlobno. Tri leta se je trudil po svoji domači deželi in učil, pa za premnoge zastonj; in slednjič je umerl na križu, prelil do zadnje kapljice svojo presveto Rešnjo Kri — pa za premnoge zastonj. In tudi je vedel Zveličar, da se bo njegovim namestnikom, aposteljnom in naslednikom, enako godilo, kakor njemu; da boó tudi velikokrat govorili gluhim ušesom; da bodo svarili in prosili na prižnici in v spovednici, pa zastonj za terdovratne, in v ss. zakramentih bodo božje milosti zastonj ponujali merzlim in mlačnim.

In ravno ta grozoviti „zastonj“ je bil tisti strašni meč, ki je Jezusovo premilo Serce naj britkejše ranil, da se je milo jokal, ko je šel zadnjikrat v Jeruzalem; ta grozoviti „zastonj“ je na Oljaki gori Zveličarjevo Serce tako neusmiljeno ranil in prebadal, da je kervavi

pot potil, da so kervave kaplje — kaplje njegove serčne kervi, kapale na zemljo.

Razložil sem vam dvojni „zastonj“; prvi vesel, drugi strašan. Želim vam, se vé da, prvega v največi meri, ker tudi nebesa bodo prav za prav zastonj; kajti ni ga človeka, da bi jih mogel z lastno močjo zaslužiti; vse kar moremo storiti, je to, da Bogu prav služimo, da smo v milosti pri njem, da nam jih bo milostno podaril — zastonj dal.

Kar pa zadeva drugi „zastonj“, o tega se pa na vso moč branimo in varujemo! Jezus Kristus je postavil sv. Cerkev na skalo. Veliko sovražnikov jo je že napadalo od vsih strani, pa napadali so jo zastonj, svojo lastno glavo so si razbili ob to skalo, poginili so žalostno; sv. Cerkev pa je ostala, stoji in bo stala. Za sv. Cerkev tedaj se nam ni treba bati; pač se nam je bati, da bi mi sami, ki živimo v katoliški Cerkvi, mi, ki smo ponosni, ker smo katoliški kristjani, — ne bili pogubljeni. Kajti deset devic je šlo ženinu svetit, pa pet, tedaj polovica, jih je šlo — zastonj, ker olja niso vzele. Kdo bo s prazno „lešerbo“ svetil... Zdaj so šle sicer kupovat, pa kako bodo o polnoči prodajavce sklicale, da bi jim ga novo odmerili? In res, ko pridejo nazaj, je bilo že prepozno. Zdaj terkajo, terkajo, pa — zastonj; kličejo in kličejo: „Gospod, odpri nam!“ pa — zastonj; Gospod se oglasi: „Ne poznam vas!“

Oh, predragi! tudi za nas bo v enem letu naš zadnji mesec, — v tem naš zadnji teden, v njem zadnji dan, v le-tem naša zadnja ura, — zadnja minuta, — zadnja sekunda, zadnji trenutek, in — Ženin bo stal pred nami! *O blagor mu, komur takrat ne bo manjkalo olja gnade Božje in dobrih del. Kajti naj strašnejši „zastonj“ je tisti, če bo moral kdo na zadnjo uro reči: „zastonj sem živel!“ ali če bo na sodnji dan, ko bo zagledal na nebu znamenje Sinú Božjega, moral zdihniti: „Zastonj je bil za-me sv. Križ!“* A. K.

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

38. Omenjati nam je še navadnih boleznih ovčjih, ki so namreč: vertoglavost, metulj jeterni in garje. — „Ovca, ki je obolela od vertoglavosti, je s prva nekako omamljena in zaspana, opoteka se in rada polega; časi se zderzne, skoči kvišku in nemirna teka sem ter tja; plašna je in zbegana ter se začne vedno v isto stran obračati, ali pa se verti v kolobar, naposled pa zverne po tléh in pogine.“ (Fr. Erjavec: Naše škod. živ. str. 106.) Tej bolezni podobna je dušna vertoglavost, prevzetnost in ošabnost, in iz te mnogokrat izvirajoči odpad od vere, dušna smert in poguba. Vera je dar milosti božje, katerega Bog prevzetnim, vertoglavnim modrijanom odvzame, kajti: „Ponižnim Bog deli svojo milost, a prevzetnim se zoperstavi.“ (I. Petr. 5, 5.) Prevzetnost je prvi poglavitni greh. V nebesih so angelji se prevzeli, pa bili so zaverženi v večni ogenj. Največi krivo-verci so bili veliki termasti prevzetneži. Arij, ki se je sam imenoval slavnega učenjaka, ki vse druge prekosi v modrosti, je odpadel od vere in silno veliko jih za seboj potegnil; pa ko je v Carigradu hotel slovesno spoznan biti za pravega kristjana, ko so ga katoliški škofje bili izobčili, ga doletí neznana šiba božja, — razpočil se je in čeva so se mu razsula, kakor nekda Judžu Iškarjotu. Ali zakaj je odpadel od katoliške vere Martin Luter ter s svojim odpadom v neizmerno žalost sv. katoliške Cerkve milijone duš odverní od edino-

zveličavne kerščansko-katoliške vere? Glavni vzrok je menda bila njegova razžaljena prevzetnost. V svoji vertoglavnej prevzetnosti se je povzdignil nad papeža, katerega je strastno zmirjal, in nad katoliško Cerkev. — V sedanjih časih imamo zgled nad velikim učenjakom Döllinger-jem, glavnim vodjem tako zvanih „starih katolikov“ (prav, „akatolikov“), ki je toliko pisaril proti razglašeni verski resnici nezmotljivosti papeževe gledé verskih razsodb. Razžaljen je bil, ker njega, slovečega učenjaka, niso poklicali bili v Rim k veseljnemu cerkvenemu zboru vatikanskemu (l. 1870).

„Metuljavost ovčarske gospodarje mnogokrat hudo udari, da jim pobere nad polovico ovac. Na Angleškem vsako leto povprek pogine milijon ovac od te bolezni. L. 1812 pocepalo je na Francoskem samo v Arlskem okraji 300.000 ovac, a v letih 1853 in 1854 zgubili so ovčarji do treh četertin svojih drobnic“ (Evjavec, šk. živ. str. 104.) Toliko je gotovo, da mokrota pospešuje metuljavost, in da je paša po nekaterih mokrotnih senožetih in po močvirjih ovcam strup. Motilj je červ, ki se v jetrih in čevih zakotí. — Požrešnost, pijanost, nečistost je pri ovčicah Kristusovih tisti motilj, ki jih na tisoče in tisoče pomori vsako leto. Naj tu navedem zlate nauke pobožnega Slomšeka: „Varuj se hudih strasti, pregrešnih navád, ki okužijo dušo in telo. Veliko jih vojska pomori, pa še več hude navade. Huda jeza je strupna kača, ki te za vsako žal-besedo pikne in tvojo kerv skalí; vražja zavidnost je zelen kušar, ki ti serce rani in zdravje morí. Gerda nečistost je ljuta (grozovita) zvér, ki pije zdravo kri mladih ljudi, da jim truplo in duh onemaga. Kdor že v mladih letih nesramno živi, ga bodo červi hitro snedli. — Nevarna kača, je vsaka močna pijača. Žganjica, pa tudi druga slaščica je mladenčem pravi živi strup. Kar prerado po gerlu teče, rado tega smertno opeče, ki se preveč piti navadi. „V pijanstvu se čistost potopi“ (Sv. Avguštin). Pijanost in nečistost ste dve sestri — iz pekla doma, človeka zdvijata, ki se jima podá. — Tudi prevelika skerb in neutolažena žalost je zdravju škodljiva. „Žalost jih je že veliko pomorila in nič ne pomaga; veselo serce daje človeku življenje in veselje mu pribrani stare dni.“ (Sir. 30, 23—25.) Razberzdano veselje pa, in vse neugnane želje ljudem zdravje vjedó, in jim pamet zmešajo. Le čisto, zadovoljno serce daje vesele dni in sveta čednost ohrani zdravo telo. Srečen, komur v zdravem truplu prebiva tudi zdrava duša.“ (M. Slomšek. Življenja srečen pot, str. 6. in 38.)*

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Sv. Miklavž.) Za dobre reči je naj boljša reč: stanovitnost. Zato nas zeló veselí, da nam je letos zopet moč ravno tako vesele dogodbe poročati, kakor lani ob tem času. Katoliška družba je imela že uno nedeljo svojo tombolo oziroma na praznik sv. Nikolaja. V petek pa, 8. dec., je bila ob 11 dopoldne tista svečanost, ki nas vsako leto s posebnim veseljem navdaja: razdelitev nove obleke med ubožno mladino. Kakor vsako leto, dobilo je zopet letos 40 dečkov in 40 deklic čisto novo gorko obleko. Živela kerščanska stanovitnost v dobrem!

Slovesnost se je veršila, kakor druge leta; razloček je bil le v tem, da letos se niso otroci precej preoblekli, ker to dela preveč zamude, ampak so novo obleko in

štruco na dom nesli seboj. Tudi se nam je zdelo, da se je letos še več občinstva zbralo, kakor sicer. To je dobro znamenje in iz serca želimo, da bi dober izgled dobrih posnemavcev našel; zlasti naj bi se mlade gospodičnje miloserčnosti učile od starejših že skušenih dobrotnic. Prav veselilo nas je videti, kako se za to prelepo napravo zanimajo najviše osebe v Ljubljani; ker obleko je delila blagorodna gospá soproga deželnega predsednika; gosp. deželni predsednik je bil tudi namenjen priti, pa je bil zadržan; navzoča je bila gospá Grasselli-jeva, plem. družina Tersteniška i. dr.

Pred delitvijo je nagovoril občinstvo g. vodja Praprotnik ter posebno povdarjal, koliko je že obče znani odbor miloserčnih gospej in gospodičin dobrega storil, odkar obstoji, in da so se tudi v prejšnjih letih današnje slavnosti vdeleževale najodličniše osebe, ki jih ni več med živimi. Preden se obdarovani razidejo, jih opomni na dolžno hvaležnost g. katehet Keržič. Ker nam je blagor ljube mladine tako pri sercu, da radi vidimo, kjerkoli kako dobro zerno pade za mlada serca, zato tudi serčni ogovor dalje priobčimo.

Hvaležno in častno omenimo stanovitnost tudi tistega preljubeznjivega Miklavževega služabnika, ki je zopet letos skrivaj privedel v nunski samostan 12 srajc, 12 krilic in 12 nogovic za ubožne šolarice.

Govor gosp. Keržiča. Preljubi otroci! Danes je za vas prav posebno vesel dan. Zato hočem še z vami nekoliko besedi spregovoriti, preden hitite domú povedat, kako dragocen dar ste danes sprejeli. Vém, da so v zadujih dnéh tudi drugod po širokem svetu pridni otroci raznoverstna darila sprejemali; pa večidel je dobil vsak le kaj malega; ne bode jih prav veliko, da bi tako velik dar sprejel vsak, kakor vi. In če so tudi nekteri bogato obdarovani, pa niso bili tako potrebni, kakor vi. Zato imate še večo pravico se veseliti. Prav je, da se veselite saj vaši dobrotniki so hoteli vas razveseliti.

Ali s tem, da ste veseli, še ni vse opravljeno. Tudi hvaležni morate biti. Hvaležni najpred Bogu, ker sami dobro veste, da vsak dober dar pride od Boga: nekterim predobrotljivi Oče nebeški bolj naravnost dobrote delí, nekterim jih pošilja po rokah dobrih, usmiljenih ljudi. Bogu se tedaj najpred v priserčni molitvi zahvaljujte za vse dobrote, pa posebej še za to, ki ste jo danes sprejeli.

Pa ker tega darú niste naravnost iz nebes sprejeli, ampak po rokah blagodušnih dobrotnikov, zato morate tudi le-tem biti hvaležni. O, vi še ne znate preceniti, koliko je truda, preden se toliko obleke napravi — čisto nove obleke za 80 oseb! — in koliko denarja je treba nabrati. Vse to je težko. In vendar se dobrotne gospé in gospodičnje niso ustrašile ne dela ne truda, da so vam vse tako preakerbele. Poleg tega morate pa tudi pomisliti, da nobena izmed njih ni bila dolžna za vas kaj storiti, in da noben dobrotnik ni bil primoran za vas kaj v dar dati. Kar se je storilo, storilo se je iz gole dobrote in usmiljenosti. Koliko hvaležnost ste toraj dolžni!

In to še ni zadosti, da se le danes zahvalite, ampak vaša hvaležnost mora dalje seči; tudi domá, tudi v prihodnosti morate biti hvaležni. Pred vsem molite pridno za svoje dobrotnike. O, to se tako lepo sliši, ako se pripoveduje, kako se obdarovani reveži vsak dan v molitvi spominjajo svojih dobrotnikov, ter večkrat tudi svet rožni venec za nje molijo. Kaj tacega slišati gotovo veseli dobrodelno serce. — Pa tudi v djanji morate hvaležnost pokazati s tem, da se zdaj pridno učite, si serce prav zboljšate, da boste kdaj kaj prida ljudje, da ne boste več usmiljenih darov potrebovali, ampak da boste še družim dobrote delili. Mlad revež se mi zdi kakor bolnik. Bolniku drugi strežejo, pa le tako dolga

*) Za dar kerščanskim mladenčem je skoro ne najdem lepše knjige, kakor je Slomšekova: „Življenja srečen pot“.

dokler je bolan; kadar okreva, si mora sam pomagati. Tako tudi ubožni mladini drugi pomagajo, dokler je šibka; a kadar je prišla k moči, naj nikar več od drugih pomoči ne pričakuje, sama si mora pomagati. Če tudi je hudo na svetu in sem ter tje veliko pomanjkanje, moram vendar reči, kolikor me skušnija uči, da zdrav, pošten in vésten človek povsod lahko sbaja. Naj bo posel, delavec, vradnik ali v katerem koli stanu; ako je priden in vésten, je v čisljih pri Bogu in pri ljudeh. (Terden in zdrav berač povsod okrog spričevalo seboj nosi, da ni nič vreden zdaj, ali pa, da pred ni bil.)

To sem vam hotel omeniti, preden se razidete, in sicer zato, ker ste res dolžni hvaležni biti in pa zato, ker se bojim, da bi prečastiti dobrotniki in dobrotnice se slednjic ne naveličali dobrote deliti, ko bi videli, da so nevrednim in nehvaležnim dobrote skazovali. Kolika škoda bi to bila, ki bi jo revni starši, pa tudi mi učenci britko občutili. Zato vam še enkrat zaterdim: Otroci! bodite hvaležni, kakor smo iz serca hvaležni tudi mi vaši učenci za toliko dobrotljivost, ki se vsako leto našim ubogim učencem in učenkam tukaj skazuje. Zato še enkrat v imenu vsih zakličem: Bog poverni stoterno ves trud in vse darove vsim navzočim in ne navzočim dobrotnikom, ki so blagovolili danes napraviti toliko priserčno veselje naši mladini!

Zlata maša v Moravčah 1882. Splošna je želja, naj bi se popisala zlata maša našega ljubljenelega, visoko spoštovanega, prečastnega gospoda dekana in kanonika Janeza Tomana, ter lepe in ginljive slovesnosti, ki so jih hvaležne in vesele serca napravile in ki o njih že več mescev govorimo. Vse to da naj bi se na svetlo dalo in našim naslednikom v spomin zapustilo. Prosimo toraj drago „Danico“, naj pred koncem sedanjega leta še sprejme naslednji kratki popis.

Vse poletje se je v naši duhovniji veliko govorilo o slovesni zlati maši, zlasti o priliki, ko sta gospoda duhovna zbirala pomočkov za čisto novo mašno obleko s leviti in so ljudje zložili okoli 600 goldinarjev v ta namen.

Osmo nedeljo po binkoštih, 23. malega serpana, so nas pa milostivi gospod stolni prošt Jožef Zupan podučili, kaj je namen in pomen zlate maše. Oni so namreč stari prijatelj našega gospoda dekana in obiskovali so nas že vse leta in večkrat razveselili z izverstnim pridigovanjem. Pojasnili so nam zlasti pomen zlate maše, ki jo ima obhajati duhovni pastir v svoji duhovniji, v kateri že 37 lét pastiruje.

Kakor sta učenca popotvaje v Emavs (tako se je pridiga pričela) govorila le o tem, kar se je pretekle dni v Jeruzalemu zgodilo, ravno tako bi tudi jaz danes le o tem vam govoril, kar se zdaj sami tako radi pogovarjate in slišite, kar se bo v duhovniji kmali godilo, namreč o petdesetletnici mašništva, katero bodo vaš ljubljeni duhovni oče, gospod dekan, s posebno Božjo milostjo v god svete Ane doživeli, 6. velicega serpana pa zlato mašo slovesno obhajali. Iz serca rad bi ta dan sam pridigoval, to sem pred tremi leti na tem svetem kraju obljubil, in spolnil bi s tem tudi dolžno hvaležnost, ker pred 46 leti so gospod dekan pri moji novi maši pridigovali. — Ali nekako serčno bolezen imam in ko bi se me ta lotila poprejšnjo noč, bi nikakor ne mogel pridigovati; zato ne morem obljubiti, da za tisti dan vsem skerbi ne napravim. Zato bi pa rad danes, ko še morem, dolžno zahvalo do svojega starega prijatla in tudi vašo željo vsaj nekoliko spolnil, ker ste me prosili, da bi vendar tudi pri tej lepi nenavadni slovesnosti pridigoval! Dan zlate maše je vselej dan hvaležnosti in veselja. Zlasti je pa tukaj, kjer zlatomašnik ko duhovni pastir že čez 37 lét v vinogradu Gospodovem od naj

boljših moških lét do visoke starosti delajo, v resnici dan hvaležnosti in veselja za zlatomašnika in za njegove verne ovčice, tukaj za vašega duhovnega očeta, za vas njegove duhovne otroke!

Predragi kristjani! kakošen pogled je za duhovna pogled na dan posvečevanja in nove maše in pa na dan zlate maše! Kakošen pogled se pobožnemu duhovnu odpre, če pogleda na ta dva dneva svojega življenja! Kakošen pogled na dolgih 50 lét, ki so med tema dvema dnevoma!... Ko so gospod novo mašo peli, je bila spomlad njih duhovskega življenja, bilo je jutro, v katero je solnce tako ljubeznjivo sijalo! Zdaj pa gre solnce duhovskega poslovanja v zaton, zima je nastopila in dan se je nagnil; pa milo, čisto, in tolažljivo svetijo se zadnji žarki zahajočega solnca v to duhovsko življenje nazaj! Res, mnogo skerbi in žalosti so prinesle te dolge leta; pa tudi marsiktero dušno veselje in nepričakovan blagoslov so jim delile. Spomin kaže na mnoge terde boje, pa tudi na mnoge in vesele zmage! Vse to se jim zdaj velikokrat obnavlja v mislih, posebno pa na svete Ane dan bodo prav iz serca se Bogu zahvalili za vse v teh letih prejete milosti in rekli: „Gospod, nisem zmožen Te zadostno zahvaliti za vse te milosti, ki si mi dozdej skazal! Od Boga je to storjeno in je prečudno v naših očeh. Ne nam, o Gospod, ne nam, ampak svojemu imenu daj čast!“

V škofiji nas je 500 mašnikov, pa samo 30 jih je doživelo petdeseto leto svojega mašništva; leta 1832 jih je bilo z gospodom dekanom 34 posvečenih, pa samo 7 jih še živi, in med temi delajo le naš zlatomašnik v vinogradu Gospodovem kakor pred 30 leti. Ako to prevdarite, se z veseljem prepričate, da morajo gospod zlatomašnik po pravici reči: „Od Boga je to storjeno, in je prečudno v naših očeh. Gospod, nisem zmožen Te vredno zahvaliti za vse milosti, ki si mi dozdej skazal!“

S kolikim pridom so gospod zlatomašnik delali skozi petdeset lét, in več ko 37 lét tukaj pri vas v vinogradu Gospodovem, tega ne bom popisoval, zapisano je v bukvah večnosti pri Bogu, zapisano je v sercih vsih, ki prejemaajo dobrote iz njihove mašnikove roke, — v živem spominu je vsim duhovnijanom moravškim. Opomni naj le, kolika milost Božja je, da so bili gospod zlatomašnik v 37 letih samo enkrat bolni, da vse leta, še zdaj v visoki starosti, vsako nedeljo in vsak praznik na vse zgodaj gredó v spovednico, in ob desetih veliko mašo imajo, — da je bila pod njimi s pomočjo vernikov in gospoda duhovnega pomočnika Jurja Zorca z novega zidana šola, gospodarsko poslopje, kaplanija, in da so se Moravče tako v boljši stan spremenile, ter so od 6. velicega travna 1845, ko smo gospoda dekana pri nastopu sem spremili, postale ves drug in prav lep kraj. Zares, dobrota Božja! gospod zlatomašnik in vi vsi po pravici smete klicati s psalmistom: „Ne nam, o Gospod! ne nam, ampak svojemu imenu daj čast!“ in z aposteljnom: „Če smo tudi vse storili, kar nam je bilo zapovedano, smo vendar nepridni hlapci, ker smo le storili, kar smo bili dolžni storiti.“

S svojim življenjem in s svojo delavnostjo so si gospod zlatomašnik v visoki stopnji pri vsih zaslužili tudi ljubezen, spoštovanje, zaupanje in češenje. — Čast so jim skazali Njih Veličanstvo svetli cesar s tem, da so jih imenovali častnega kanonika; — čast so jim skazali milostivi gospod knezoškof s tem, da so jih toplo priporočili Njih Veličanstvu; časté jih duhovni bratje v vsi škofiji, še posebno v domači dekaniji z znamenji resnične ljubezni, pravega sočutja in veselja zdaj o njihovi petdesetletnici, in še tudi z obilnimi darovi za slovesnost zlate maše. — Časté jih njihovi nekdanji duhovni pomočniki ter jim hočejo svojo bratovsko ljubezen, hva-

ležnost in češenje plemenito, lepo in ginljivo pokazati in so jim zato dali v dar vso drago korarsko obleko pa zlato verižico za to slovesnost. To ni le zlatomašniku v čast in slavo, ampak tudi ravno tako darovavcem. — Časté gospoda zlatomašnika vse soseske velike duhovnije s sočutjem, skerbnostjo, z obilno radodarnostjo. Npravili so jim drago mašno oblačilo za zlato mašo; to serce ginja in povzdiguje. O ko bi mogli k njim priti vsi, ki so jih v 50 letih vodili, poterjevali, poživljali in povzdigovali in osrečevali z blagri svete vere! O ko bi jim mogli s prijaznostjo in z besedo naznaniti zahvalo, ktera jim serca napolnuje! Tega ne morejo, ker so se razšli po raznih potih; veliko se jih je že preselilo v kraj mirú in so pred obličjem Gospodovim pričevali, kakošen sad ima njihova delavnost. Ni jim zdaj dano pristopiti k zlatomašniku. Ali v pobožnih prošnjah za srečo zlatomašnikovo serca k Bogu povzdigovati morejo vsi, ki še hodijo po prahu minljivosti, kakor tudi oni, ki so že zbrani okoli prestola večnega Boga.

Tudi mi, ljubi moji! hočemo zlasti v god svete Ane in danes 14 dni svoje molitve z njimi sklepati in prositi, naj bi Gospod Bog na prošnjo prečiste Device Marije, svetega Janeza Kerstnika in svetega Martina zlatomašniku dodelil milost, da bodo še kaj lét tako močni na duhu in na telesu v njegovem vinogradu delali, da jim bo kdaj lahko pred sodnjim stolom Božjim odgovor dati in reči: Dobro vojskovanje sem vojskoval, tek dokončal, vero ohranil, Gospod! nikogar nisem zgubil zmed teh, ki si mi jih izročil!

O moji ljubi kristjani! Duhovni pastirji potrebujejo posebne molitve vernih, da, „ko drugim pridigujejo, sami ne bodo zaverženi“. Veliko duhovnov, dušnih pastirjev sem pokopal in o taki priliki pridigoval. Vselej me je ganilo viditi, da nas mašnike drugači pokopujejo ko druge, namreč tako, da si nasproti v grobu počivamo. To nam pomeni, da bomo mógli od vas odgovor dajati, in spominjal sem se pretresljivih besedi, ki jih je nekđaj sveti škof Krizostom vernim govoril: „Molite za-me, in nikar mi nobeden ne zameri, če ojstre resnice o-jstro povém, zakaj sam bom šel pred sodnji stol odgovor dajat od duš, ki so meni izročene, nobeden me ne bo tje spremil!“

Ravno zato, ker so zlatomašnik prepričani, da veliko za-nje molite in bote molili, je že od nekđaj njihova želja, ko bi bili tudi drugam prestavljeni, tukaj med vami počivati in glas angelov zaslišati, kateri nas bo vse k sodbi poklical, ker ga ni lepšega spominka in ga ni lepšega venca na grobu duhovnega pastirja, kakor če verne ovčice večkrat na grobu molijo in jokajo!

Ker bomo pa dan slovesne zlate maše vsi bolj ali manj, posebno sorodniki in domači ljudje, raztreseni, v skerbéh in v mnozih opravilih, bi želel in prosil, da bi duhovnjani sami kakor otroci enega očeta v god svete Ane petdesetletnico mašništva svojega duhovnega očeta ko družinski god obhajali s tiho pobožnostjo, s priserčnimi molitvami, z darovanjem svetega obhajila.

Veseli me slišati, da hočete v god sv. Ane pri vsih podružnicah kakor v praznik zvoniti in streljati, da že preden bo solnce izza hribov priplavalo, bodo zvonovi oznanovali po hribih in dolinah stare sloveče moravške duhovnije veseli dan, v katerem so bili njih duhovni oče pred 50 leti mašnik posvečeni. Prosim in želim pa, da bi zjutraj prišli tudi kakor ob praznikih v cerkev; jaz bom o poli šestih maševal, zlatomašnik bodo imeli tiho mašo z izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom, mi, gospod verhpoljski, gospoda kaplana in jaz, bomo v roketih pri sveti maši stregli; tako bi tukaj svoje molitve združili z mašnikom pri altari. Naj lepše pa bi bilo, ko bi vas veliko k sv. obhajilu pristopilo, da bodo obhajali duhovni oče vas, svojo otroke, kakor so milostivi

škof ta dan pred 50 leti njih obhajali, in da bote sveto obhajilo za-nje darovali in priserčno molili! O gotovo bo to naj lepši, naj dražji dar, ki jim ga bote darovali za zlato mašo, naj lepši hvaležnost!

Te in enake besede, ki so prihajale iz serca, so tudi v serca segale. O zôri v god svete Ane je slovesno zvonjenje in streljanje z možnarji oznanovalo veseli praznični dan vsi duhovnji. Hiteli smo v cerkev, ki je bila že o poli šestih vsa polna kakor ob praznikih. Ob šestih so pristopili gospod zlatomašnik prvič z rudečo kapo vsi mirni k altarju in so maševali pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom ter so med mašo verne obhajali; bilo je kakor v misijonu; ljudstvo v cerkvi, štirje duhovni, ki so pri sv. maši stregli, posebno pa gospod zlatomašnik so bili do solz ginjeni in spodbujeni, ko so videli, koliko duhovnih otrok je ta dan prišlo v cerkev in k svetemu obhajilu, le, da bi za svojega duhovnega očeta darovali svoje prošnje, svoje molitve in tudi sveto obhajilo!

Veliko pobožnih je ostalo tudi še pri sveti maši gospodov duhovnih pomočnikov.

To je bila lepa, duhovna, k pobožnosti in k molitvi spodbudna družinska slovesnost, kakoršne še nismo doživeli in nam bode vsem v pobožnem spominu ostala.

(Konec sledí.)

Dubica bos., 6. grudna 1882. Upam, da je došlo pismo, v katerem poterjujem, da sem prejel (od vredništva „Zg. Danice“) 105 gold., nekaj za misijon, nekaj za ss. maše. Zopet sem s pošte dobil sv. Barbare dan 57 gld. za 95 ss. maš, in danes mi je došlo 10 gld. za maše na pomoč vernim dušam v vicah. Za vse te pošiljke Bog povrati stotero dobrotnikom in preč. g. nabiravcu! Nekako kasan sem v odgovorih že po svoji natori, zdaj so me pa še delavci motili, ki dodelujejo kapelo, zoper ktere postavljenje bilo je toliko zaprék, da bi skor mislil, ni božja volja, da jo stavim. Najpred ni dovolil nadšumar (vladni gojzdnar) potrebnega gradiva zastonj; dosegel sem to dózvolvo še le meseca avgusta; potem zbolim, in voznjač gradiva ni hotel voziti ta čas, češ, sej bo umerl, kdo bo potem meni platil, kar dopeljem? Zatim nastane neprestani dež meseca septembra in oktobra, da se po bosanskih stranskih potih ni moglo iz gojzda nič pripeljati; delavca, spočetka dva, nista imela kaj obdelovati, ali kadar bi kaj bilo, gonil ji je dež, da sta morala brezposlena posedati. Naposled se je zarotila še kranjska Sava zoper mojo kapelico; glejte no, kako je čudna postala, — gotovo se je naučila to od onih Kranjcev (ne Slovencev), ki tudi ali ovirajo in zavirajo cerkve zidati, ako morejo, ali vsaj jeziki brusijo, češ, zakaj bi cerkve zidali, — sebi, sebi napravite bolje hiše! Ali kako vendar je opovirala Sava stavo moje kapele? Zaperla mi je majstora, da ni mogel delati. Šel je vse Svetnike in verne duše praznovat na dom v Berbir (Bos. Gradiško); med tem se razlije Sava po Berbiru in več ur daleč tudi na široko, ter 14 dni ni bilo mogoče nikamor in na nobeno stran. Vém, da je njega ta zamuda še huje pekla nego mene, ker je pošten Bosanac, dober katolik, ter je ves vesel, da dobí tudi zapuščena Dubica katoliško občino in cerkvico. Ta mož zná precej bolje tesariti, kakor drugi Bosanci, in od koga se je naučil? Od Kranjcev — (prav gotovo vsaj od Slovencev), kateri dohajajo na Hervaško v gojzde (Naj bi taki saj božje službe ob nedeljah ne opušali!) in on je ž njimi delal, potem pa se poprijel tesarije zopet pod slovenskim vodstvom in nadzorom.

Tako tedaj vidite, da je bilo resnično zaprek polno. Jaz pa sem precej terdoglav; toraj se za vsa ta napatja nisem kaj menil, ampak vedno naprej delati hotel, in kakor sem mislil, tako se je zgodilo; počasno je lezlo

delo kviško, vendar pa imam zdaj pobeljeno, vsaj nekoliko kapeli podobno cerkvico in poverhu za miklavževino še novo stanovanje, sobo suho in zračno, tedaj zdravo. Ako bi ne bil toliko silen, gotovo bi obupal, da bom kterikrat kaj dodelal.

Poslopje tedaj imam, pa so gole stene; vendar upam, da se bodo že še tudi te pokrile s kakimi tablami saj, če tudi ne z baržunom, s svilo, ali bagrom (škerlatom), ali celó srebrom in zlatom. — Še enkrat Bog plati!

Val. Lah.

P. S. Čital sem v „Danici“ citiranje iz „Balkanske Presse“; meni je neznana; biti mora katoliškega duha, toraj lepo prosim: kje se naročuje, koliko veljá? Je-li samo cerkvena ali tudi politiška? (Izhajala je v Belem gradu, pa je ni več; najberže je nehala; nasprotniki Avstrije in katoličanstva so jo kakor zeléni kušar gledali in na njo ščuvali. List je bil politiški. Vr.)

Iz Bosne. (Poterdilo. Naznanila.) Poterjujem, da sem prejel 93 gl. in sicer: 70 gl. za ss. maše; 2 gl. za sirotišnico; 20 gl. od pn. g. dek. Volca. Svete maše sem skoro vse porazdelil med potrebne duhovne. Tukaj so mi ubogi katolici na dušni dan toliko ss. maš donesli, da jih imamo s kaplani do konca prosinca dovolj, in sem jih moral lepo število v samostane odposlati, da preveč ne zaostanejo, čeravno bomo pozneje pomanjkanje terpeli. Res, moram reči, ubogi katoličani so si od ust odtergali, da so vernih duš dan mōgli za vse umerle kaj storiti. Neizrečeno me je ta ljubezen ginila, posebuo ako so mi dajali z namenom: za umerle, kterih se nikdo ne spominja.

Onih 20 gl. dal sem sestram za sirotišnico, ker imele so v blagajnici samo 45 krajcarjev. Morete si misliti, kako so se darú oveselile. Reve veliko terpé, a Gospod Bog jih zapustil ne bo.

Naš presvitli gosp. nadbiskup odide jutri na Dunaj in z Dunaja v Rim. Bog ga vōdi na njegovih potih. Mi želimo samo to, da bi se vse tako rešilo, kakor je v največo čast Božjo in največo korist katoliške Cerkve v Bosni. Prosim vse verne Slovence, naj nesrečne Bosne v svojih molitvah nikoli ne pozabijo! Z Bogom!

V Sarajevu, 3. grudna 1882.

Dr. Anton Jeglič.

Protestant pred tabernakelnom

ali plačilo za ljubezen do presv. Rešnjega Telesa.

V mestu ob reki Reni na Nemškem, kjer sem nekaj časa prebival, seznanil sem se (tako pripoveduje J. Albertus v knjigi: „die Sozialpolitik der Kirche“) s slikarjem, kterega sem potem večkrat obiskal. Videl sem ga bil pa prvič v cerkvi, ko je prav zvesto molil pred sv. Rešnjim Telesom. Kako sem se pa začudil, ko mi je povedal, da je bil prej protestant. Prosil sem ga toraj, da naj mi pové, kako in zakaj se je vernil v katoliško Cerkev. In mi je povedal tako-le: Moj oče je bil vradnik v Draždanh in je skromno živel. Pa žali, že v svoji mladosti zabl sem stariše ter podedoval po njih le nekaj malo denarja. Za varha (jeroba) bil mi je postavljen moj brat, kteri je bil pa veliko stareji od mene in oženjen z bogato gospó. Ta me je bil dal učit kamnotiskarstva, ter mi stanovanje preskerbel v mali izbici pod streho. Dajal mi je le toliko denarja, da sem se komaj mogel preživiti. Sicer se pa nič ni brigal za-me. Tako sem preživel veliko žalostnih ur. Kadar mi je bilo pa prav bitko pri sercu, šel sem v katoliško cerkev ter pokleknil na stopnjice pri altarju. Čeravno se o tem nisem z nikomur menil, vendar sem vedel, da je tukaj

Bog vse drugači pričujoč, kakor v naših protestantovskih svetiščih, v ktere sem zahajal redno k pridigi ob nedeljah, kjer me pa ni nič prideržalo, ko je pridiga in petje bilo končano.

Nekega dné dá mi moj jerob še nekoliko tolarjev, ter mi ob enem naznani, da je sedaj z mojim malim premoženjem pri kraji, on pa da tudi ne more za-me skerbeti. Ta novica me je zeló užalila; komaj sem se zderžal solz ter grem mirno in tiho v svojo sobico pod streho. Od sedaj sem vžival le še suh kruh in pil vodo. Pa moj pičli denar mi je kmalo pošel in tako sem imel nekega jutra le še toliko, da sem si mogel kupiti kosček kruha. Tudi nisem se upal prositi svojega neusmiljenega brata, ker sem vedel, da bi ničesar ne dobil. Mislim sem tedaj, da moram lakote umrete. V teh težavah podám se v katoliško cerkev, pokleknem pred altar ter ljubemu Bogu, kteri se mi je zdel tako blizo, pripovedujem vso svojo nesrečo. Med tem pa sem se naenkrat umiril ter šel v svojo delavnico k delu. In komaj sem pričel delati, me pokliče mojster ter mi pové, da je zadovoljen z mojim delom in obnašanjem ter mi hoče odslej plačevati nekaj na teden. Čudno, da tudi sedaj nisem nikdar na to mislil, da bi katoličan postal, dasiravno sem še bolj pogosto zahajal v katoliško cerkev pred altar molit. Z 18 leti prihranil sem si bil toliko pri kamnotiskarstvu, da sem mogel iti v višje šole ali akademijo v Monakovo. Tam sem sedel nekega merzlega večera v listopadu v pivarni pri oknu ter pil kozarec piva. Neprevidoma zaslísim obhajilni zvonček ter vidim, kako nese gospod duhoven presv. Rešnje Telo k bolniku. Drugekrati šlo je navadno za duhovnom mnogo ljudi, kteri so spremijali sv. Telo in molili. Tákrat pa ni bilo nobenega. Dež in sneg, ki je naletaval, zaderževal je ljudi. Tedaj sem si mislil, če ne gre noben katoličan za njim, skaži ti Gospodu to čast. Vstal sem ter šel odkrit za duhovnikom do ozkih ulic. Predno je stopil gospod v hišo, kjer je bil bolnik, obernil se je in dal, kakor je navada, blagoslov, iznenaden pa morda, ker je samo mene zagledal, deržal je nekoliko časa presv. Telo meni nasproti. Tákrat pa me je presunilo v serce, ko sem stal tako blizo svojemu Gospodu. Padel sem globoko ihteč na kolena — in ko sem vstal in bil sam, sklenil sem, da hočem postati katoličan. In že drugi dan poiskal sem si duhovnika, ki me je podučil.

O preljubi mladeneč, ljubi, časti, obiskuj presv. Rešnje Telo: ti ne veš, kaj dobrega te zato še čaka!

(„Sendbote“.)

Razgled po svetu.

Iz Rima naznanjajo, da so sv. Oče Leon XIII škofu v Jakin (Ankono) poslali kratko pismo (breve), v kterem vnovič povdarjajo svojo skerb za katoliško časništvo. Pravijo namreč: „V Vašem sklepu, da hočete katolišk časnik vstanoviti, Vas le oserčujemo. Upamo, da vsi dobri katoličani, ki si želé za vero in za domovino zasluge pridobiti, se bojo med seboj poskušali v gorečnosti in v djanji za to delo, ktero v Naših očéh ima naj večí važnost.“

Rumunsko. Odpadništvo in razkolstvo ima to osodo, da se vedno bolj drobi ter se naposled v nič razkadi. Tudi rumunska razkolna cerkev je zašla v razpor s carigraškim razkolnim patrijarhom. Razkolni carigraški patrijarh se v pismu do rumunskega metropolita pritožuje, da rumunska cerkev in vlada ste odpadli od pravega „pravoslavja“ in da se nagibate k rimo-katoliški Cerkvi. (Utinam!) Za dokaz temu nateza patrijarh med

drugim, da rumunska cerkev ne dobiva več sv. olja iz Carigrada, da je voljna sprejeti gregorijanski koledar itd. Žuga pa Rumuniji izobčenje (anatemo), ako bo nadaljevala na tem potu. — Na Bulgarskem se godi bolje katoliški Cerkvi, odkar je Bulgarija ločena od carigradskega patrijarha; zaupljivo bo tako tudi v Rumuniji.

Prusko in kulturna borba. Kaj delajo veri sovražne postave, se posebno jasno kaže na Pruskem. Iz novih statističkih zapisnikov se razodevajo reči, zaradi katerih celó liberalni časniki otožne premišljevanja snujejo. Leta 1869 je bilo mladih jetnikov med 12. in 18. letom ravno 6615; leta 1878 pa, ko je seme kulturne borbe (preganjanje vere) jelo zoreti, je bilo taci hudodelnikov že 13.318, tedaj nad polovico več; tri leta pozneje, tedaj l. 1881, jih je bilo že 19.353, skoro trikrat toliko. Hudodelstva teh mladih potepuhov pa so zlasti morije, uboji, nečistost, požiganja in krive prisege. Ali se ne bo svet spremenil v razbojniško jamo, ako se bodo z zaničevanjem vere hudobije tako množile? Koliko gospodov hodi v lepih suknjah in je kruh v bogatih službah, ki imajo velik del taci hudodelnikov na svoji črni duši, ker so jim z besedo, s spisi, z izgledi itd. biser sv. vere iz serca iztergali! Sej ni davno tega, ko se je čitalo, da znan tolovaj (ki je silovito smert storil) je rekel: „gnar je Bog“ in priporočal je mladini prepovedane znanja! Pohujšljivo ter meseno časništvo in sploh kužno branje je med drugim eno naj hujših ostrapovanj mladine, da se pogrezne v mesénost, naslednjič v obup in potem v vsaktere pregrehe in strahote. — Nadškof v Quebec-u, kakor naznanja „Columbia“, je svojim ovčicam po pravici prepovedal branje nekega pohujšljivega časnika iz Novega Jorka; ko pa to ni nič zaleglo, je duhovnom prepovedal odvezo dajati takim, ki bi brali tisti list. List namreč brez strahú preslavlja in pospešuje počutnost in neuravnost. Tudi po evropskih deželah bode vedno huje, dokler se resno ne bodo začele take čitanja s pota spravljati in zatirati, vera in sv. Cerkev pa spoštovati.

Francosko. Kam pribredejo verski sovražniki, se očitno kaže nad Gambettom, kateri je v liberalni pratki z Garibaldom vred zaznamnjan za „poštenjaka“! Bere se namreč, da Gambetta je pri večini poslancev in senatorjev v toliki zamerzi, da ne more nič dognati, česar koli se loti in da tudi pri ljudstvu se je njegova veljava silno znižala, zlasti v Parizu je skoraj čisto ob tla; enaka se godi njegovim prijateljem, kateri so hotli njegovo volitev opravičevati pred volivci. — Kdor se zoper vero zaganja, on grabi za razbeljeno železo: ne bo si samo rók opékel, temuč odžgal si jih bo. Precej je psevdointeligencije tudi že v našem narodu, kateri bi koristilo Gambettovo osodo premišljevati.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

18. grudna. Pričakovanje poroda M. D. — 19. S. Nemezij m. — 20. (Kvaterni post.) S. Liberat m. — 21. S. Tomaž apost. — 22. (Kvaterni post.) S. Cenon. — 23. (Kvaterni post.) S. Viktorija d. — 24. Četerta adventna nedelja. Ss. Adam in Eva. Sveti večer.

Zahvale:

Št. 126. V boleznih sem se po „Danici“ v bratovsko molitev priporočila in zdaj me dolžnost in hvaležnost priganja se zahvaliti, ker sem polagoma toliko ozdravela, da že delj časa domače dela sama opravljam. Toraj se zdaj Naši ljubi Gospéj presv. Serca, sv. Jo-

žefu in sv. Antonu Padv. priserčno zahvalujem za vse dušne in telesne dobrote in milosti. Priporočam se pa še dalje v bratovsko molitev, da bi popolnoma in trdno zdravje zadobila, ako je Božja volja, Bogu v čast in meni v zveličanje; prav ponižno pa prosim preč. gospode duhovne, da bi me enkrat v memento privzeli.

J. K.

Št. 127. Imela sem prav hude bolečine v glavi od protina, ter nisem imela počitka ne po dnevi in ne po noči. Zdravila mi niso pomagale, ki sem jih vživala. Z zaupanjem do Naše ljube Gospé presv. Serca, do sv. Jožefa in sv. Deodata pa sem po več tridnevnicah nepričakovano pomoč dosegla. Dopoldne malo pred koncem tridnevnice se je za-me sv. maša opravila, popoldne tistega dne pa je zginila vsa bolečina, ko me je dopoldne še prav hudo bolelo. Toraj bodi večna hvala ljubljenemu Bogu, zahvala N. lj. G., sv. Jožefu in sv. Deodatu! V Ljubljani, 8. grudna 1882.

Marija Udnik.

V molitev priporočeni:

Na očéh bolna deklca za zdravje. — Razuzdan zakonsk mož za poboljšanje. — Dijak, da bi v pravi red prišel, se začel dobro učiti itd. — Na razpotji življenja se serčno priporočam v molitev vsim bratovskim udom, posebno gg. duhovnom, da bi na priprošnje Marije Device, sv. Jožefa in mojega patrona, ko mislim stan premeniti, se zgodilo v dušnem in telesnem zdravju, po Božji volji, ter da bi dobil pobožno, miroljubno in pridno zakonsko tovaršico. — Sin priporoča očeta za ljubo zdravje. — Bolna oseba za zdravje.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XLIV. pogl.)

18. grudna. *Hvalimo sloveče možé in naše očake v njih rodovinah. . . dajali so z močjo svoje modrosti ljudstvom naj svetejši nauke.*

19. *Njih trupla so v miru pokopane (namreč slovečih in pobožnih mož), in njih imé živi od roda do roda.*

20. *Henoh je bil ljub Bogu, in je bil v raj prestavljen, da bi narode k pokori opominjal. (O antikristovih časih namreč bo prišel in odpadnim pokoro označeval.)*

21. *Noe je bil popolnoma in pravičen najden, in ob času serda je bil sprava (da ni bil človeški red iztrebljen).*

22. *Abraham, véliki oče veliko narodov, nima v slavi sebi enacega; on se je deržal postave Najvišega, in je bil v zvezi z njim.*

23. *In z Izakom je ravno tako storil zavoljo Abrahama, njegovega očeta.*

24. *Gospod mu je (Izaku) dal blagodar vsih narodov. (Blagodar vsih narodov je Mesija, kterega je Bog obljubil Izaku, in je prišel iz njegovega zaroda.)*

Listek za raznoterosti.

Prošnja Brezmadežni.

(Pred Njé podobo.)

Z zvezdicami okinčana Devica!
Brezmadežna med hčerami Adama,
Brez zlá izvirnega le Ti si sama,
Neizrekljiva rajska Lepotica!

Dobrot in milost Božjih Ti lastnica!
Usmili se nas grešnikov, in jamo
Pekla zapri, nebó odkleni; zmamo
Premaga močna Tvoja naj desnica.

Oberni na zemljó okó premilo,
In roko blaženo odprl terpečim,
Naj z njé vderó se milosti studenci.

Da vse rešenja se bo veselilo,
Preženi temo s svitom prežarečim,
Tud' njim, sedé ki v greha smertni senci.

Radoslav.

Iz Ljubljane, 13. grudna. Katoliško društvo, kakor je bilo nedavno povedano, je želelo za delavske deklice, zlasti iz fabrik, kako podučevanje oskerbeti. To se je res pričelo — ob nedeljah in četertkih. Zapisanih je kacic 150 deklic in podučujejo jih ob nedeljah v veroznanstvu prečast. gosp. predsednik dr. Jarc, ob četertkih pa razne izučene učiteljice v domačih potrebnih rečéh, pa tudi v nekterih šolskih predmetih. Posebno gospa Mosova (Orlova) se veliko trudi. —

Drugo dobro delo, ki je bilo na prošnjo slavne mestne delegirane sodnije določeno, je to, da bo družba nekoliko bukev, ki jih je na svitlo dala, darovala za zapornice v Križankih v prid taci, ki so po nekaj časa tam priperti. Snuje se namreč za take osebe posebna knjigarna. Tudi udje katoliške družbe zamorejo kaj pripomoči v ta dobri namen.

Govorjenje je bilo tudi o večernih govorih v simskem času, ki se utegnejo nadaljevati po novem letu, ako bode dosti gospodov, kateri bi take govore, berila, pojasnovanja prevzeli.

Die Zukunftsreligion des Unbewussten und das Princip des Subjektivismus, spisal K. Braig, dr. filozof. v Tübingi; pri Herderji v Breisgavu 1882. — To je delo za učene in za take, katerim je morda Hartmannovo delo enacega naslova možgane kaj zmešalo. Dobi se v katoliški bukvarni; cena 6 mark.

V Metliki je bil v soboto pokopan ondotni kaplan č. g. Martin Štrumbelj. Umerl je v četrtek, 7. t. m., za vročinsko boleznijo. Pri pokopu je bilo 12 gg. duhovnov. R. I. P.

V Mariboru so milg. prošt Fr. Sorčič v priznanje svojih mnogoverstnih zaslug od Njih Veličanstva prejeli red železne krone III. verste. Iz serca čestitamo!

Duhovske spremembe.

V Terzaški škofiji: Zadnja premestjenja so se nekoliko premenila. Č. g. Jak. Leben ne gre v Lavran; tako tudi č. g. Andr. Mikiša ne v Lindar; — oba ostane na svojih mestih. V Lindar gre č. g. Blaž Dekleva, in na mesto njega v Hum č. g. Fr. Repič. — Duhovnja Sočérge ostane prazna. — Č. g. Fr. Pančur je definitivno imenovan za kateheta na pripravnici v Kopru. — Č. g. Karol Kocijančič je vmesten na župnijo Grišnjan.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Cerovcu v Stopiški fari: Č. g. Anton Brodnik iz Postojne 8 gl.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Iz Kroke po č. g. župniku J. Kapuzu 7 gl. — Reteška fara 11 gl. po č. g. župn. S. Šrancu.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Po č. g. Uršularicah v Ljubljani 7 gold. 88 kr. — Iz Kresnic 3 gl.

Za Bosno: Z Brezovice poslal č. gsp. Jan. Potočnik zaboj cerkvenih paramentov (ki je že odpravljen do preč. g. kan. Jegliča v Sarajevo).

Za afrikanski misijon: Ap. Merhar 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Reteč po č. g. župniku 5 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Marija Kuralt 70 kr.

Opomba. Za mesec listopad (nov.) je dijaški minister imel naslednje stroške: Za hrano 129 gl. 84 kr.; za druge potrebe 20 gl. 80 kr. (kakor za pomoč k šolnini — ki ubožne dijake silno stiska, nekaj jih je bilo boje odpravljenih, ker niso mogli plačati —, k obleki in obutvi, k svečavi, k manjšim šolskim potrebam, kot priboljšek nekterim, ki druge učijo itd.); skupaj 150 gl. 64 kr., razun malenkost, ki se vselej ne poznamnujejo. Hrane jih je dobivalo 48 v ljudski kuhinji, 22 pri g. Valjavcu na Poljanah in 7 po nekoliko v svojih stanovanjih, skupaj 77; vsih podpiranih bolj redoma pa je čez 100 mladenčev. Nekteri starši ali dobrotniki po nekoliko sami pridajajo; vse drugo je zastavljeno na dobrotno previdnost Božjo, na dobrotnike, ki želé in privošijo naši ubožni mladini, da vživa dobroto višjih nauk. In kdo bi ji tega ne privošil?... Kdor koli izmed revežev naše dežele kaj naprej pride, če tudi v tuje dežele zajde, saj nekaj vere ohrani in seboj nese, in tako se omika tudi po tej poti celó na tuje razširja. Prav lepih izgledov je tudi že „Danica“ naznanila, kako n. pr. marsikteri naših rojakov, če prav niso ravno duhovni, v Bosni ali drugje na tujem lepe izgledé dajejo. Spominja se čitatelj še lahko, da naši vojaki so v Bosni ubogim ljudém cerkvico zidali, da so nekteri naših po več ur daleč šli, da so v Gospodov dan dobili sv. mašo ter cerkveno zapoved spolnili itd. Na Ruskem, Angleškem, v Ameriki se zlasti olikani spreobračajo h katoliški Cerkvi. Ni toraj nikjer zapisano, da ravno olikani človek mora postati pogan „Bicli-Bucli“ ali „Teckali-Buci“! Pomagajmo toraj tudi ubožnim naše dežele, da študirajo mladenči, kateri tega želé; gospodje profesorji naj bi pa tudi blagodušne se skazovali in ne bacnili mladenča za vselej v nesrečo, ako nima za vse tvarine doveršenih smožnost in znanja. Svoje dni se je mečje delalo, pa vendar svet še stoji, in kateri so svoje dni morebiti več usmiljenja doživeli, kot ga zdaj sami skazujejo.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Kl.: Došlo oboje. — K adresi do g. mis. V. Lah-a se mora pristaviti: Pošta „Dubica hrvatska“, — in ljubše nam je, ako kdo sam naravnost reči za mis v Bosni pošlje na zadevne mesta; kajti komaj eno pošiljavo odpravimo, ste nam že 2—3 nove na glavi. V bratovšino Jezusovega presv. Serca se zapisuje pri č. oo. Frančiškanih; v Jezusovega in Marijnega Serca skupaj (to je: v „apostoljstvo molitve“) pa pri č. gospéh Uršularicah. — G. M—č v G.: Trud Tvoj z odgovorom je bil tudi „abundare“; no, še bolje. Ave, fave! — G. P—c v G.: Preveč dobrote; Bog plati! O „f mol. buk.“ se ne spominjam, morda kaka pom. Serčno pozdravljeni! — Žena priporočuje holnega moža za zdravje, če je Božja volja. — G. A. K—r: Vse prav dobro, in serčna hvala! — G. C.: Poslano hvaležno prejeli. Pozdravljeni! — G. T. v Št. V.: Iskrena hvala za spomin! Zastran „sl. p.“ o priliki ustmeno. — G. S. v Vip.: Bog plati za oboje; blagoslov Gospodov tudi Vam!